Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XC. Ч. 188. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 2-го ЖОВТНЯ 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 2, 1984 No. 188. VOL. XC.

Відбувся З'їзд Українського Визвольного Фонду

В. Михайлів

Лігайтон, Па. (П.Б.). — Тут у неділю, 2-го вересня ц.р., на оселі ім. О. Ольжича, після закриття 37-го З'їзду ОДВУ відбувся делегатський 9-ий З'їзд організації Українського Визвольного Фонду (УВФ), що є складовою частиною Ідеологічно-Споріднених Націоналістичних Організацій (ІСНО).

На порядку денному були звіти членів уступаючої Управи, пляи діяльности на майбутнє та вибори нових керівних органів. Головний сенс діяльности УВФ полягає у мобілізації і збиранні фондів для потреб Крайового відтинку між членами ІСНО та серед українського громадянства. Кілька десятків тисяч, що вплинули у формі пожертв від українських людей на визвольні потреби протягом останніх двох років вказують на довір'я жертводавців до організації та її провідників.

З'їзд відбувся у бадьорому дусі та в речевому тоні, щоб продовжувати окреслені статутом завдання. Було висловлено абсолюторію з подякою і признанням для уступаючої Управи на чолі з довголітнім головою д-ром Володимиром Михайловим.

В. Михайлів, якого минулого року відзначено у його 85-ліття, є патріярхом і патріотом УВФ. Перед вибором нової Управи УВФ, учасники з'їзду спонтанно проспівали В. Михайлову „многая літа", — як увертюру до дальшого його перебрання на голову організації.

Членами переобраної Управи є: голова — В. Михайлів, заступники голови — д-р Зенон Городиський, інж. Степан Куропась, Ярослав Стасик, Петро Дзюба; секретар — Мирослав Роговський, фінансовий референт — інж. Омелян Суховерський; вільні члени — мгр Михайло Середович, проф. Петро Войтович, дир. Роман Крупка.

З'їзд ухвалив резолюції, в яких вітає український народ на материку, ієрархів та духовенство з вірними українських Церков, Провід українських націоналістів на чолі з головою Миколою Плавюком, Світовий Конгрес Вільних Українців на чолі з головою Петром Савариномом, Світову Координаційну Раду ІСНО разом з братніми організаціями, новостворену „Фундацію ім. О. Олжича" та всі українські самостійницькі організації та установи у вільному світі.

Перед закінченням З'їзду голова ПУН-у М. Плавюк виступив з аналізою сучасних визвольних ферментів і процесів в Україні.

Він зазначив, що під сучасну пору в Україні діють конспіративно 17 окремих груп спротиву і боротьба проти московсько-комуністичного режиму.

9-ий З'їзд УВФ закінчився співом „Не пора, не пора".

В. Дудич кандидує на сенатора в Іллиной

В. Дудич

Чикаго. — Володимир Дудич, поліційний детектив в Чикаго і президент Спілки Украні́сько-Американських Поліціянтів проголосив свою кандидатуру на сенатора Іллинойської стейтової леґіслятури із 7-го леґіслятивного дистрикту на північному заході Чикаго. Це його друга спроба здобути політичне становище.

У його першій кампанії на становище міського радного Чикаго минулого року, В. Дудичеві бракувало тільки чотири голоси, щоб перебороти тодішнього алдермена. Республіканська партія Іллиной була настільки захоплена його успіхом, що заохочувала його взятися за леґіслятивну кампанію. Вияви підтримки околишніх мешканців із самих початків переконали його вступити в цю нелегку кампанію.

„У минулому наша громада мусіла звертатися до політиків інших національностей заступати наші інтереси", — сказав Дудич.

„Вже найвищий час, щоб нове покоління українських американців почало активно працювати в американському політичному процесі. Це також наш обнов'язок, в украні́сько-американському суспільстві, особисто і як цілість підтримувати своїх власних кандидатів, якщо ми хочемо рости, як інші етнічні групи, і закріпити своє належне місце в американській політичній системі".

Пожертви на кампанію В. Дудича, які можна обтягнути з податку, слід висилати на адресу: Citizens For Dudycz, 5211 W. Lawrence Ave., Chicago, Ill., 60630.

Збірка А. Сольчаника здобула дві нагороди

Філядельфія, Па. — Філателістична збірка „Християнство в Україні", що її опрацював Андрій Даріян Сольчаник, одержала дві нагороди — бронзову від СІПЕД'у та срібну від Амерікен Тапікал Асосіейшен на філателістичній виставці СІПЕД'84 у Філядельфії в днях 21-23-го вересня ц.р.

Ця 128-сторінкова збірка запляновава для відмічення у філателії 1000-ліття християнства в Україні. Вона обговорює за допомогою філателістичного матеріялу (марки, поштові штемплі, офіційні коверти, офіційні поштівки), різні аспекти християнства в Україні та релігійного життя українців поза межами України.

Для прозорості оформлено її в чотирьох розділах: 1. Особистості, 2. Церкви, 3. Ікони та 4. Різне.

ДЕЯКІ ДИПЛОМАТИ на сесії Генеральної асамблеї Об'єднаних Націй висловили свою турботу за неспокої у світі і пожвавлення діяльности терористичних груп не тільки на Близькому Сході, але також в інших частинах світу.

Великий Клівленд вшановує пам'ять Патріярха

Клівленд. — Від дня смерти сл. п. Патріярха Йосифа, 7-го вересня на всіх церквах у Великому Клівленді вивішено чорні або багряні полотна на знак жалоби, а миряни видали клепсидру і стяжку в поклоні найкращому синові Церкви і народу.

На розпорядження Владики Роберта Москаля в четвер, 13-го вересня, в дні похорону в Римі, в усіх церквах епархії були відправлені Панахиди. В катедрі св. Йосафата проповідував парох о. М. Ревтюк, а на сходинах доповідав голова УЗО мгр В. Ліщинецький; в матірній парафії свв. Петра і Павла після пароха о. І. Ставинського промовив С. Кікта від мирянства, а в церкві св. Андрія Покійного вшанував о. шамб. Л. Тимків. В патріяршій парафії Покрова Панахиди правив парох о. І. Тилявський, ОДВ, 7-го і 8-го вересня, а після того виїхав з мирянами до Риму на похорон.

Недільні бюлетені усіх парафій надрукували відповідні інформації про смерть і діяльність Архиєрея Йосифа.

На закінчення жалоби старанням Українських Злучених Організацій Владика Москаль разом з місцевим духовенством відправить в тимчасовій катедрі в Пармі Соборну Панахиду за упокій Патріярха Йосифа у вівторок, 16-го жовтня, о год. 7:30 вечора.

В Музеї починаються курси дереворізьби, вишивки і вироблення ґерданів

Ню Йорк (УМ). — Тут в Українському Музеї починається в суботу, 6-го жовтня курс техніки дереворізьби, вживаної в українському народному мистецтві, для дорослих і дітей від 12 років, початківців і курсантів з деяким досвідом у різьбарстві. Заняття відбуватимуться щосуботи від год. 1:30 до 4:30 по полудні. Оплата за навчання: дорослі — 45 дол., пенсіонери і студенти віком від 16 років — 40 дол., діти від 12 до 16 років — безплатно, члени Музею дістають знижку 15 відсотків. Вартість матеріялів включена в плату за навчання.

Курс вишивання відбудеться від 20-го жовтня до 15-го грудня. Вісім зайнять, на яких початківці можуть навчитися вишивати, а досвідчені вишивальниці — вдосконалити своє уміння вишивати. Курсанти ознайомляться з історією української вишивки. Курс для дорослих і дітей віком від 10 років. Зайняття відбуватимуться щосуботи від год. 1-ої до 3:30 по полудні. Плата за навчання: дорослі — 35 дол., пенсіонери і студенти віком від 16 років — 30 дол., діти від 10 до 16 років — безплатно, члени Музею дістають знижку 15 відсотків. Вартість матеріялів включена в плату за навчання.

Курс вироблення ґерданів відбудеться 20-го і 27-го жовтня, 3-го листопада. Три зайняття, по дві з половиною години кожне, на яких дорослі і діти від 12 років будуть вчитися робити ґердани (також звуться „силянки"). Ці традиційні нашийні прикраси з дрібних намистин носять з українським народним убранням в різних частинах України. Час зайнять — щосуботи від год. 1-ої до 3:30 по полудні. Плата за навчання: дорослі — 20 дол., пенсіонери і студенти віком від 16 років — 15 дол., діти від 12 — 16 років безплатно, члени Музею дістають знижку 15 відсотків. Вартість матеріялів включена в плату за навчання.

Курси є частинно фінансовані Стейтовою радою мистецтва. В справі додаткових інформацій і реєстрації на курси слід телефонувати на число (212) 228-0110.

В АМЕРИЦІ

СОВЄТСЬКЕ АҐЕНТСТВО ТАСС повідомило, що міністер закордонних справ СССР Андрей Ґромико сказав демократичному кандидатові на президента ЗСА Волтерові Мондейлові під час їхньої зустрічі в совєтській місії до Об'єднаних Націй, що „Вашінгтон зруйнував переговори між СССР і ЗСА фактично в усіх питаннях, що стосуються припинення перегонів в озброюванні та, зокрема перегонів в нуклеарній зброї". На адресу Мондейла ТАСС не пошкодував похвал, мовляв, „деякі ідеї Мондейла, якщо вони здійсняться у вашінґтонській політиці, відкриють певні можливості зблизити позиції двох надпотуг для договорів згодом про обмеження зброї і про роззброєння".

90-ЛІТНІЙ ВИЗНАЧНИЙ американський дипломат Еллсворт Банкер помер у четвер, 27-го вересня ц.р., в Доммерстоні, Вт. На протязі 30-ох років цей високої ранґи дипломат служив на різних важливих постах, в тому й амбасадором до Південного В'єтнаму під час В'єтнамської війни; перед тим посередничав, з метою уникнути війни, поміж Голляндією та Індонезією; в 1965 році в числі двох інших дипломатів американський Уряд післав його для переговорів в Домініканську республіку для замирення ворогуючих там поміж собою фракцій. Найважливіша місія його була у переговорах з Панамою про договори відносно Панамського каналу.

ЗАСТУПНИК РЕЧНИКА Державного департаменту Ейлен Ромберг, заявив, що починаючи з п'ятниці, 28-го вересня, Державний департамент ввів обмеження в експорт товарів до Ірану, у наслідок того, що іранці допомагають і підтримують тероризм. Обмеження в експорті торкатимуться літаків, проданих Америкою Іранові ще в минулих роках, частин до літаків та високої потужности моторів, понад 45 кінських сил. Крім того, заборона продажу Іранові товарів торкається також й інших виробів сучасної американської технології, які можуть бути використані у військових цілях. Перед забороною ці вироби дозволялося продавати, якщо ціна їх не була вищою від 7 мільйонів долярів. Цими заходами Державний департамент намагається звести до мінімуму можливість будь-якої леґальної контрибуції з боку Америки для збільшення спроможностей Ірану у підтримці терористів.

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ справ Єгипту Емат Абдель Меґуїд під час зустрічі з президентом Роналдом Реґеном у п'ятницю, 28-го вересня, заявив, що Єгипет мовляв, надіється, що в довгому процесі мирних переговорів на Близькому Сході наступив зворот на краще. „Я вважаю, що існують докази цього, а з ними й надії". Меґуїд, який передав президентові Реґенові листа від президента Госні Мубарака, в якому обговорюється питання процесу замирення на Близькому Сході і певні ідеї Єгипту у цьому питанні, відмовився поділитися з репортерами подробицями обговорюваних у листі питань.

ЗАКЛИК
ІЄРАРХІЇ УКЦЕРКВИ В ЗСА

СЛАВА ІСУСУ ХРИСТУ!

ДО ВЕЛЬМИПОВАЖНИХ
УКРАЇНСЬКИХ УСТАНОВ, ОРГАНІЗАЦІЙ, ЇХНІХ ПРОВОДІВ ТА ЧЛЕНІВ І ВСІХ УКРАЇНЦІВ ДОБРОЇ ВОЛІ
У З'ЄДНАНИХ СТЕЙТАХ АМЕРИКИ

Дорогі в Христі Господі!

Від закінчення Другої світової війни наші рідні брати і сестри у Польщі болюче відчувають брак церковної літератури, передусім же тужать вони за українськими молитовниками, катехизмами і за Святим Письмом Нового Завіту. Під цю пору в Польщі проживає приблизно 800,000 українців.

Завдяки посередництву впливових одиниць польська влада остаточно дала дозвіл на видання друком українською мовою: 250,000 молитовників, 250,000 катехизмів для дітей, 250,000 катехизмів для молоді і старших, 250,000 копій Св. Письма Нового Завіту, отже разом 1,000,000 (один мільйон) книжок.

Для наших вірних у Польщі ті книжки являються неоціненим скарбом, бо вони будуть щоденним кормом, життєдайною поживою безсмертних душ і рівночасно стануть засобом національного самозбереження в тій соціялістичній державі.

Історія є наглядним свідком, що тільки завдяки сильній вірі в Бога і в синівському прив'язанні до Христової Церкви наші предки зберегли свою національну окремішність. Без релігійної книжки дуже важко, чи радше неможливо, зберегти святу віру, свій обряд, свої традиції, — неможливо запізнатися з життям Божого Сина і з Його Божою наукою в країні воюючого атеїзму, — неможливо кормити душі надприродними — євангельськими правдами. А душа цінніша за всі скарби видимого світу, бо „що може людина дати взамін за свою душу?", говорить наш Спаситель (Мат. 16,26). „Чоловік житиме не самим хлібом, а кожним словом, що виходить з уст Божих" (Мат. 4,4). За тим саме словом Божим тужать наші вірні в Польщі. Вони самі не в силі собі помогти, вони не мають засобів покрити кошти видання повище згаданих книжок. Ми — дякувати Богу — можемо це зробити і ми повинні це зробити, ми повинні помогти фінансово видати ті релігійні книжки.

На ту нашу поміч чекають українські діти. Простягаючи свої невинні рученята, вони благають: „Дайте нам молитовників у рідній мові, щоб ми могли вивчати щоденні молитви і брати участь у святій Літургії!"

„Дайте нам катехизм, щоб ми могли пізнавати правди нашої віри і наш обряд!", кличуть-благають наші юнаки і юначки.

„Дайте нам Святу Євангелію, щоб ми могли запізнатися з життям і вченням Божого Сина", просять молодші і старші наші рідні у Польщі. Наша молодь у тій країні ще горнеться до Христа Господа, чого доказом є численні покликання до духовнокго стану. Тож поможім їм!

Нашими фінансовими пожертвами на ту ціль ми сповнимо благородне діло. Ця допомога буде наглядним доказом нашої духовної єдности, бо хоч ділять нас високі гори, глибокі океани і безмежні простори, все таки душею і серцем ми з'єднані, бо у всіх нас розкинених по широкому світі те саме українське серце, у наших жилах пливе та сама українська кров, у нас та сама віра, той самий обряд, та сама рідна мова.

Наші рідні в Польщі „голодні і спраглі справедливости" (Мат. 5,6). Даючи їм до рук святі книги ми зможемо заспокоїти той їх душевний голод і тим самим заслужимо собі на небесну нагороду за словами Спасителя: „Я голодував, і ви дали мені їсти; я мав спрагу, і ви мене напоїли" (Мат. 25,35), бо „усе, що ви зробили одному з моїх братів найменших, ви мені зробили" (Мат. 25,40).

Тож ми звертаємося до всіх українських установ, організацій до їхніх проводів і членів, до всіх українців доброї волі з гарячим проханням взяти активну участь — як організаційну так і особисту — у збиранні фондів на видання книг. Прохаємо отців душпастирів заохотити своїх вірних до пожертви на цю ціль. Ставайте спонзорами поодиноких молитовників, катехизмів, евангелій для поодиноких осіб і родин. Ваша пожертва з певністю врятує не одну душу нашої молоді перед атеїстичною пропаґандою і збереже її для Христа і для нашої Церкви. Не дозвольмо, щоб душі нашого народу примирали із-за браку духовної літератури! Якщо ми їм не поможемо, то ніхто в світі цього не зробить! Прохаємо наших редакторів і співпрацівників нашої української преси поміщувати статті — дописи з поясненням цієї важливої акції. На видання цих книжок потрібно 500,000 дол. Велика це сума, але громада — великий чоловік. Ми починаємо цю кампанію дня 15-го жовтня 1984 року.

Чеки й грошові перекази виставляти на: Archibishop's Chancery, Ukrainian Catholic Archeparchy, 827 North Franklin St., Philadelphia, Pa. 19123, або на адресу єпископської канцелярії вашої Епархії.

Швидке й успішне завершення цієї унікальної акції матиме додаткову вартість внутрішню і зовнішню.

Усе це на славу Творця і для збереження українського народу!

Пожертви будуть проголошені в пресі.

Нехай Господь сторицею відплатить усім жертводавцям кожну — навіть найменшу пожертву — на цю шляхетну ціль!

Благословення Господнє на Вас!

† **Стефан**
Архиєпископ Філядельфійський
Митрополит Українців Католиків у ЗСА

† **Василь**
Єпископ Стемфордський
Коннектикат

† **Іннокентій, ЧСВВ**
Єпископ Епархії св. Миколая
Чикаго, Іллиной

† **Роберт**
Єпископ Епархії св. Йосафата
у Пармі, Огайо.

РОЗМОВИ З МОСКВОЮ ПРОДОВЖУВАТИМУТЬСЯ

Вашінгтон. — Адміністрація президента Роналда Реґена повідомила, що в наслідок зустрічі й розмов з міністром закордонних справ СССР Андреєм Ґромиком очікується, що початкові переговори поміж ЗСА й Совєтським Союзом про контролю зброї й про інші засадничі справи почнуться тут і в Москві на амбасадорському рівні на протязі кількох тижнів. Проте, офіційні переговори між двома суперпотугами почнуться, як повідомляють з Білого Дому, правдоподібно, лише в кінці цього або на початку наступного року.

У суботу, 29-го серпня, після закінчення розмов з Адміністрацією Р. Реґена, Державний департамент і совєтське пресове агентство ТАСС повідомили, що досягнено згоду про дальші періодичні зустрічі між представниками СССР і ЗСА щодо низки різноманітних справ, хоч не уточнено ще процесу і тем цих переговорів.

Державний секретар Джордж Шулц, який зустрічався з Ґромиком в середу, 26-го вересня в Ню Йорку, а також був присутній на зустрічі Президента з Ґромиком у п'ятницю, 28-го вересня, заявив у понеділок, 1-го жовтня, що місця, де відбуватимуться дальші зустрічі будуть „дуже обережно устійнені".

Ґромико, який у понеділок 1-го жовтня, повернувся у Москву, консультуватиметься з іншими членами Політбюра, після чого через совєтського амбасадора у Вашінґтоні Анатолія Добриніна буде подано одобрений плян зустрічей.

Вміжчасі демократичний кандидат на президента Волтер Мондейл продовжує гостру критику Президента за переговори з Ґромиком. Мондейл, всупереч офіційним повідомленням як американського, так і совєтського урядів, твердить, що „не було зроблено прогресу", і що ці переговори були політичним кроком з боку президента Реґена.

КНР пропонує Тайванові автономію

Пекін. — Прем'єр-міністер Китайської Народної Республіки Джао Джіянґ у понеділок, 1-го жовтня ц.р., повторив пропозицію китайського уряду про те, що, якщо Тайван з'єднається з китайським материком, Китай не матиме застережень, щоб Тайван зберіг свою „капіталістичну економіку і суспільну систему" в країні.

Ця поновна пропозиція є наслідком договору про Гонґ Конґ поміж Великобританією і Китаєм, що дозволяє цьому містові зберегти існуючу тепер в країні систему підприємств і стиль життя на протязі 50 років після повернення Гонґ Конґу під владу Китаю в 1977 році.

Китайський уряд заявив, що Тайван може бути „спеціяльною країною" подібно до Гонґ Конґу, але матиме навіть ширшу автономію. Тайван, для прикладу, матиме своє військо, в той час, як Китай триматиме свої війська в Гонґ Конґу.

„Наша пропозиція про одну з'єднану країну і дві системи після з'єднання є найбільш поміркованою", — заявив Джао Джіянґ, який запевнив, що Китай готовий розпочати переговори з Тайваном про якнайшвидше переведення в життя мирного з'єднання, яке сприємливе для обидвох країн.

У СВІТІ

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ТЕ, ЩО совєтські засоби масової інформації продовжують атакувати західньонімецьких консерватистів і їхню „реваншистську антисовєтську політику", совєтський амбасадор до Бонну Владімір Семйонов відбув вже декілька розмов з канцлером західньонімецького уряду Гельмутом Колем й іншими політичними діячами у справі відновлення політики детанту між Совєтським Союзом і Західньою Німеччиною. Крім розмов совєтська амбасада розповсюдила недавно видану книжку промов міністра закордонних справ Андрея Громика, виголошених ним в роках 1980-83. Минулого року совєти розповсюджували в Европі подібну книжку з промовами і писаннями померлого диктатора і каґебіста Юрія Андропова. Москві дуже залежить на співпраці із Бонном, - кажуть політичні спостерігачі, — бо Німеччина, індустріяльно розвинена країна, відіграє головну ролю в НАТО і веде пожвавлену політику в напрямі об'єднання розділеної на двоє їхньої країни.

БРИТАНСЬКІ СПЕЦІЯЛІСТИ, виловивши в Червоному морі одну з численних мін, які досі підірвали 19 міжнародних торговельних кораблів, повезли її до Великобританії, де вони у лябораторіях досліджуватимуть її походження і розривну силу. Є всі підозріння, що терористи розсівають міни в Червоному морі за відомом аятолли Хомейні, диктатора Ірану, і диктаторського режиму Лівії. Єгипетські чинники заявили, що деякі міни є совєтського виробу і, встановивши це, можна скоріше дійти до джерел терористів.

МІШЕЛЬ СІНДОНА, італійський фінансист, який був насильно видалений із З'єднаних Стейтів Америки два дні тому, був офіційно обвинувачений італійською прокуратурою у вбивстві банкіра й інших злочинах. Майно М. Сіндони росло як тісто на дріжджах, викликаючи підозріння у фінансовому світі до його як тепер виявилося, „чорних бизнесів". Прокуратура має докази, що Сіндона був пов'язаний з мафією і тому він усував з „дороги" всіх своїх критиків, щоб таким чином замітати за собою сліди злочинства.

ДИКТАТОР САНДІНІСТСЬКОГО уряду в Нікараґуа Даніель Ортеґа заявив кореспондентам, що не зважаючи на тиск і критику противників теперішнього уряду, вибори в тій країні відбудуться 4-го листопада ц.р., як було раніше заплянoвано. „Якщо ме відкладемо вибори, як бажає опозиція, то виставимо нашу країну на небезпеку поширення громадянської війни", — заявив Ортеґа журналістам. Він обвинуватив Уряд З'єднаних Стейтів Америки, що вони ведуть перед у пропаґанді відкладення виборів, побоюючись, що вислід виборів в Нікараґуа може пошкодити у перевиборі Роналда Реґена на президента. Крім того він ганив Вашінґтон за підривні акції і допомогу повстанцям, яких він, за совєтською звичкою і практикою, називав „бандитами".

ПЕРЕГОВОРИ МІЖ західніми і східніми державами у справі редукції звичайної зброї знову розпочалися у Відні, але ніхто з делеґатів не сподівається якихось позитивних результатів з цих переговорів. Речники 19-ох країн Заходу і Сходу радять над справою редукції конвенційної зброї вже повних 11 років. Наради, майже на кожній сесії кінчаються взаємними обвинуваченнями за несерйозність підходу до роззброєння, а керівники делеґацій не скриваючись кажуть, що висліди розмов залежатимуть від загального відпруження в світі і, в першу чергу, від співпраці між ЗСА і СССР.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to "Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Українська делеґація у Президента

Президент Роналд Реґен не був першим, який прийняв делеґацію українських громадян. Американські президенти приймають у білому Домі представників різних етнічних груп цієї країни, щоб виявити їм свою прихильність і різні етнічні групи стараються за таку авдієнцію, щоб висловити Президентові свої жалі й бажання та прихилити його увагу до їхньої матірної батьківщини. Очевидно, що згода Президента американської великодержави бачити у себе делеґацію української громади — це безумовно честь для українців і це до деякої міри політичний успіх, бо доказує, що на найвищих щаблях могутньої державної машини цієї країни цікавляться українцями і їх проблематикою. Ясно, що від такої авдієнції годі сподіватися якоїсь зміни в американській закордонній політиці. Українська проблематика переживає тепер період міжнародної деконьюнктури. Саме тепер на наших очах йдуть заходи Білого Дому за покращання, а не дальшого погіршення відносин із Совєтським Союзом, як тією імперією, яка — за висловом президента Реґена в його минулотижневій промові в Об'єднаних Націях — має разом із ЗСА засоби загрозливі для існування цивілізації світу.

Усе ж, це була добра подія. Численна бо 13-членна українська делеґація мала нагоду безпосередньо переконатися, чому Роналд Реґен втішається такою величезною популярністю у найширших колах американського суспільства. Вони могли переконатися, що його особливий „чарм" і його подивугідна здатність негайно пристосовуватись до кожного оточення і негайно знаходити духовий контакт із великою чи малою авдиторією, це не міт, а правда, яка дає авторитет, політичну силу теперішньому Президентові. Очевидно, що поки Президент ЗСА прийме когось на авдієнції, він засягає докладної інформації від даних референтів державного апарату. І цим разом українські делеґати мали теж нагоду розмовляти не тільки із самим Президентом, але й тими референтами, які є спеціялістами справ Східньої Европи. Минулися ті часи коли Україна була „терра інкоґніта", — коли Совєтський Союз був утотожнюваний не тільки рядовими журналістами, але й високими урядовцями Білого Дому й Державного департаменту з „Раша", як країною, де живе одна тільки маса „рашен піпл". У всіх західніх країнах існують у державному апараті фахівці, добре ознайомлені з історією і всією сучасною проблематикою всіх поярмлених Москвою народів. Правильно сказав один із тих високих урядовців, з якими завелась розмова, чи винуватий російський імперіялізм чи комунізм, що широкі кола американського — як і кожного вільного суспільства швидше розуміють загрозу від комунізму, як російського імперіялізму. Українському народові на рідній землі й українському поселенню в діяспорі сперечатись за те, що грізніше і що в історії України відіграло трагічнішу ролю — російський імперіялізм чи комунізм — це теоретично, у реальній практиці в Україні, нереальна дискусія і пуста витрата слів, трохи подібна до дискусії, чи краще самогубникові повіситися, чи застрілитися або випити отруту.

Добре сталося, що переведено в життя прийняту на ІУ СКВУ засаду, що на зовнішньому відтинку треба виступати одностайно, одною репрезентацією а не існуючими двома. Зле сталося, що при плянуванні відвідин у Білому Домі і при організуванні делеґації приходило до неповажних суперечок, на тему „хто" і „від кого", коли провідники однієї централі пробували сторпедувати раніше домовлення Білого Дому, щоб обидві централі були репрезентовані рівним числом представників, по шість від кожного. Це був ще один доказ, що українські люди все ще не вміють проводити лінію між речами великими і малими, і в речах великих є аж надто дрібничкові. Але хоч у відношенні до українців не стосується правда, що „історія є вчителькою життя", то може таки цей останній досвід залишив у декого неприємний посмак. Для української визвольної справи і для добра української громади важливішою є згода і єдність в громаді та доброзичливе поладнання внутрішнього українського спору, ані ж персональний склад делеґації у Білому Домі чи й навіть самі відвідини у Президента.

Добре сталося, що відбулася демонстрація у Вашінґтоні з нагоди 20-тиріччя тамошнього пам'ятника Тарасові Шевченкові, добре сталося, що відбувся гарний концерт у престижевій залі з прихильними фаховими оцінками і добре сталося, що до історії української громади в Америці приєдналася ще одна подія — відвідини у президента Роналда Реґена, який свідомий, що „злюща імперія" поярмила також Україну, хоч мусить тепер з її представниками говорити.

П.О.

АНТИАМЕРИКАНСЬКА ПРОПАҐАНДА В СССР ПОСИЛЮЄТЬСЯ

Західні пресові аґентства і акредитовані в Совєтському Союзі кореспонденти інформують про нову посилену хвилю антиамериканської пропаганди в СССР, яка ведеться при допомозі засобів масової інформації, а зокрема радіо і преси. В останньому часі совєтські пропаґандисти зі шкіри вилазять, щоб тільки приподобатись своїм зверхникам і взаміну за послугу отримати гнилий кусок ковбаси.

Московських пропаґандистів з „Правди", „Ізвестій" й інших газет, наслідують республіканські газети в Україні, які не тільки передруковують все, „що варте уваги", з московських газет, але й самі вигадують несотворені історії про З'єднані Стейти Америки, її Уряд і президента Роналда Реґена, закордонну і внутрішню політику, державну систему тощо.

„Радянська Україна", та численні інші газети, не кажучи вже про обласні й районові часописи, заговорили на повний голос про „грубу брехню і наклепи" ЗСА на Совєтський Союз й інші країни так званої „соціалістичної співдружності", у пов'язанні з аферами зістрілення совєтськими джетами південнокорейського пасажирського літака над Сахаліном, атентатом на Папу Івана Павла II, у якому було посередньо замішане КҐБ за посередництвом болгарської розвідки, дозброюванням ЗСА, американськими виборами, „аґресією Америки" на Близькому Сході і підтримуванням там „ізраїльської вояччини", „підтримкою Адміністрацією ЗСА політичних аспірацій збанкрутілих іміґрантів, колишніх співробітників Гітлера" та багатьма іншими справами.

„Радянська Україна" у числі 161 з 15-го липня надрукувала навіть, мабуть, з браку іншого антиамериканського матеріялу, інформацію про „Тюрми в Америці" у яких, згідно з інформацією урядового совєтського аґентства ТАСС, панують „жорстокі знущання, розгнузданий расизм, зумисне вбивство, 4,700 катівень для вбивства в'язнів" тощо. Головною причиною того, на думку совєтських пропаґандистів, є „судово-репресивна машина ЗСА, спрямована не стільки на боротьбу з хвилею злочинности, яка захльостує країну, скільки на придушення всякого інакомислення і незадоволення". Газета наводить кілька прикладів з „безприкладної жорстокости властей". Очевидно, про совєтські жорстокості, психолікарні для ламання спротиву інакомислячих, численні концтабори і неперевершені у світі в'язниці „Радянська Україна" написати не змогла.

Ця ж сама газета з 31-го серпня пише про „Грубу брехню і наклепи" на СССР і каже, що „перед лицем все нових неспростованих фактів які викривають спецслужби ЗСА в організації грубої провокації проти СССР з використанням південнокорейського літака, адміністрація Гейгана вдається до грубої брехні і наклепів, намагаючись зняти з себе відповідальність за цей факт міжнародного розбою". Виглядає нібито не СССР зістрілив пасажирський літак, у якому загинуло 269 цивільних ні в чому невинних людей, а ЗСА, які „займаються міжнародним розбоєм". Це вийшло так як у злодія, що після крадежі кричав: „Ловіть злодія", показуючи пальцем на людину, яку він щойно ограбив.

Пишучи в цьому ж числі про затоплений у Північному морі французький корабель з ладунком радіоактивного урану, газета натомість не договорює правди докінця і взагалі не признається, що цей смертоносний ладунок був призначений для СССР, а корабель плив у напрямі совєтської пристані в Ризі. Як інакше писала б совєтська преса, якщо б вантаж був призначений для ЗСА.

В іншому номері газети з 2-го вересня ц.р., поміщено аж дві неправдиві інформації, а саме: про відвернення аґресії в Ливані і нуклеарну небезпеку в світі, бо, мовляв, „сьогодні адміністрація Реґена поставила під загрозу саме життя на планеті" і знову ні словечка про совєтську нуклеарну загрозу, яка і була причиною сьогоднішнього дозброєння.

Брудним пашквілем можна б назвати також промову так званого „постійного представника Української ССР при ООН" В.О. Кравця на Раді Безпеки Об'єднаних Націй, також поміщеної в „Радянській Україні". Цю промову можна сміливо назвати завершенням совєтської брехні проти ЗСА і їхнього Уряду, тим разом у зв'язку із ситуацією на Близькому Сході, а зглядно у Ливані, який нібито ЗСА „намагаються перетворити в американсько-ізраїльський протекторат".

Треба бути направду психічно хворою людиною, щоб надумати таку гору нісенітниць та ще й виступати з ними в Раді Безпеки ОН.

Виглядає, що комуно-московська імперія таки боїться американської далекоперспективної політики, яка включає також розчленування останньої в світі імперії і відновлення самостійних держав поневолених Москвою народів. Це може статися за допомогою посилювання й зміцнювання внутрішніх суперечностей, які вкінці розкладуть імперію, а не конче в наслідок воєнного конфлікту. Метою совєтської антиамериканської пропаґанди є запобігти цьому процесові всякими можливими засобами. Ми є свідками важливих подій, початку занікання „реального соціялізму". А це сталося тільки тому, що на Заході догадалися, що в боротьбі з Москвою треба конечно використати колоніяльне становище народів, які перебувають в совєтській неволі. Реальна політика Вашінґтону починає приносити плоди і тому так розпачливо кричить совєтська пропаґанда.

Д-р Ростислав Сочинський

СЕРЦЕВО-СУДИННІ НЕДУГИ (ІУ)

У попередній, дев'ятій з черги статті („Свобода" ч. 173), ми описали удар мозку, до чого спричинилися різні патологічні обставини та зміни в організмі, зокрема у людей похилого віку. Сьогодні вертаємося знову до серця — мотору людського життя та його іншого, не раптового, а поступового захворіння.

Дефект серця

Дефект серця може здаватись загрозливою недугою тим, хто не розуміє цього вислову. Одначе ця назва не означає, що серце перестає битись і наступає раптова смерть. Вона тільки вказує на ту обставину, що праця серця сповільнюється. Воно продовжує функціонувати, але менше ефективно (робото-спроможно). Через це нормальні потреби організму не задовольняються не тільки при фізичному напруженні, але навіть під час відпочинку.

Набряклий дефект серця, не раз популярно званий „набубнявілим", це назва, яка описує стан ослабленого серцевого м'язня поруч з надмірним нагромадженням рідин у тканинах організму.

Нормальна праця серця

Завданням праці серця, це — удержування достатнього допливу крови до всіх частин організму, доставляючи кисень та інші відживні субстанції до тканин тіла та допомагаючи позбутись непридатних, а то й шкідливих залишків переміни матерії.

Кількість крови, що її серце мусить помпувати, зміняється залежно від діяльности організму. При відпочинку потрібний менший доплив крови до тіла, при фізичному ж зусиллі існує потреба на більшу кількість. Серце може битися швидше, або повільніше, а кровосудини можуть звужуватись, або поширюватись — як відгук на потреби організму.

Гарячка і деякі недуги заставляють серце помпувати швидке, щоб задовольнити потреби організму на кисень та інші відживні речовини. Не зважаючи на ці збільшені вимоги, серце має доступ до величезних резерв, які використовує в потребі, щоб утримати нормальний кровообіг.

Причини дефекту серця

Причинами набряклого серця можуть бути: звуження вінцевих (коронарних) артерій, які доставляють кров до серцевого м'язня, давніший, пережитий удар серця, який залишив досить великий рубець на серцевому м'язні, високе тиснення крови, недуга одного, ви більше серцевих клапанів, (наприклад, після пережитої ревматичної гарячки), абож їх уроджена ненормальність первинна недуга серцевого м'язня (серцева миопатія), спадкові дефекти серця та інфекції серцевих клапанів або навіть частини серцевого м'язня (миокардит, або ендокардит).

Ці хворобові зміни можуть спричинити набряклий дефект серця, послаблюючи силу стиску серцевого м'язня і обмежуючи здібність комор серця виповнюватись кров'ю з чисто механічних умов, або ж наповнюючи ці комори надміром крови під час контракції. Вони не наступають раптово, а зростають поступово і скрито на протязі багатьох років аж до хвилини, коли серце вичерпає усі свої ресурси.

Механізм дефекту серця

Коли серце не працює успішно, доплив крови сповільнюється та її якість погіршується. Кров, яка повертається до серця, нагромаджується у жилах (венах), випихаючи рідину через стіни кров'яних судин тканини створюючи набряки (едеми) стіп, ніг, стін живота, печінки та віддихових просторів легенів. Тому, що кількість крови, яка циркулює в організмі зменшується, може наступити загальне ослаблення. При тому здібність нирок усувати надмір води і натрію з організму послаблюється і у висліді натрій, який нормально виділяється у сечі, залишається в організмі й затримує з собою воду, яка ще більше нагромаджує кількість рідини і так надмірно накопиченої в організмі.

Серце та ціле людське тіло старається вирівнювати цей розлад, збільшуючи контрактивну силу серцевого м'язня через поширення серцевої комори та зріст числа м'язневих волокон. Ще інший самооборонний механізм дозволяє серцеві достосуватись до надзвичайних вимог, а саме автономна стимуляція (побудження його м'язня та збільшення фреквенції помпування. Одначе ці механізми, які допомагають серцеві нормально функціонувати, з хвилиною, коли перемагає загрозлива недуга, виявляються недостатніми.

Ознаки недуги

Найчастіший симптом набряклого дефекту серця, поруч з вище описаними опухами різних частин тіла, це — задуха, викликана нагромадженням рідини в легенях. Цей утруднений віддих можна помітити не тільки при напруженні, але також під час відпочинку. Він може розбудити людину вночі. Облегшити його можна, підкладаючи кілька подушок під голову і тулуб. Старші віком особи можуть також зазнати запаморочення та трудність зібрати думки. Лікар назагал дуже легко може ствердити при-

(Закінчення на ст. 4)

Ю. Мовчан

ВАШІНҐТОНСЬКИЙ ПРОТЕСТ

(Враження з побаченого й почутого)

Дехто „передбачав" неуспіх чи навіть „провал" цієї маніфестації. Мовляв, ще не минуло й року, як відбулася тут протестаційна маніфестація у зв'язку з 50-річчям переведеного Москвою Великого Голоду в Україні, а тепер знову протестест. „Не можна" так часто протестувати проти того самого — люди просто „не схочуть" піти.

Але таки пішли! Біля 12,000 українців з цілої Америки демонстрували у Вашінґтоні проти варварської русифікації в Україні. Врахувавши деякі обставини, які могли мати неґативний вплив на кількість демонстрантів (початок навчального року, прибуття Папи до Канади і т.д.), це все ж таки солідне число. Сумнівно, чи будь-яка інша етнічна група може похвалитися більшою кількістю своїх демонстрантів.

Хоч метою маніфестації був протест проти все більш загрозливого культурного ґеноциду, здійснюваного Москвою, проте „формальною" нагодою зібрання українців було 20-тиріччя відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові в столиці ЗСА. І ось ми в підніжжях пам'ятника.

Той, хто після 20-ти років часу знову вперше побачив цю імпозантну фіґуру нашого невмирущого Тараса, той може легко помітити певну різницю у його зовнішньому вигляді. Хоч статуя скульптура Л. Молодожанина відображує Т. Шевченка молодим, енерґійним і рішучим (може тому, що мистець має „молоде" прізвище, він вирішив вилити також молодого Шевченка), проте, зблизька придивившись, наш геніяльний кобзар вже досить „постарів". Чому — зрозуміло: може через постійне осідання вуличного пороху, а може частково із-за заржавіння бронзи та „роботи" пташок, які залюбки відпочивають на статуї — в кожному разі вся фіґура пам'ятника і, зокрема, лице виглядають приблизно так, як виглядає вже досить стара людина з її поморщеною і потемнілою шкірою на лиці. Крім того, бічні написи на пам'ятнику в наслідок дії дощів та вітрів вже настільки повитиралися, що їх вже, майже неможливо прочитати. Можна собі тільки уявити, що станеться з тими написами, коли мине ще 20 років.

Якщо міська управа Вашінґтону не має нічого спільного щодо опіки над пам'ятниками (хоч повинна б мати, бо якщо пам'ятник є власністю міста, тоді місто повинно б перебрати також опіку за ним), тоді хотілося б знати — чи не змогла б якась українська організація — центральна чи місцева — „викроїти" із свого бюджету кількасот долярів аби бодай кожних кілька років почистити і таким чином періодично „відмолоджувати" пам'ятник Т. Шевченкові в Вашінґтоні? Тим більше, що гроші є, бо як довідуємося з неофіційних джерел, протестаційна маніфестація 16-го вересня не тільки не мала жадного дефіциту, але, навпаки, вийшла з прибутком.

Дехто також побоювався, що хоч на маніфестацію може прибути багато тисяч людей, то проте, мовляв, враховуючи той факт що українці не завжди люблять дотримуватися дисципліни і порядку, може виникнути хаос і розґардіяш. На щастя, і цього роду побоювання не ствердилися. В цій ділянці добре попрацювала Президія Вашінґтонського Комітету в складі Степана Процика, Ігоря Гавдяка та д-ра Степана Куриласа. Колись, сорок чи більше років тому, працюючи трамвайним кондуктором в Гановері (Німеччина), Ст. Курилас, пильнуючи, аби хтось „зайцем" не проїхав трамваєм, сильним голосом повторював до пасажирів відому фразу — „нох єманд цуґештіґен" („чи хтось ще всів до трамваю?"). Тепер, виконуючи обов'язки головного впорядчика маніфестації, д-р Курилас в не меншій мірі сильним баритонним голосом через мікрофон давав „командирські" накази чи інструкції багатотисячній маніфестації в справі походу вулицями славної і гарної столиці „землі Вашінґтона".

Якщо йдеться про програму, то хоч, на думку декого кількісно вона була трохи „перенасичена", то не думаємо, що для слухачів вона була „стандартно-монотонною", як це часто можемо бачити і чути на наших імпрезах. Бо промови не тільки не були задовгі, але, головно, кожен з промовців сказав щось нове, оригінальне.

На початку своєї промови, д-р Мирон Куропась, який є заступником головного предсідника УНС та заступником УАКРади, звернувся до присутніх з проханням піднести руки тим особам, які двадцять років тому були на відкритті пам'ятника Т. Шевченкові

(Закінчення на ст. 4)

А. Власенко-Бойцун

ПАНОРАМА УКРАЇНИ 1984

VI.

III. КИЇВ — КАНІВ

Із Тернополя ми виїхали о годині 10-ій вечора 8-го липня 1984 року. Потяг був вигідний з чотирьома причами і малим столиком. Мої внуки зараз же зайняли горішні причі, що їм дуже подобались, бо таким потягом ще ніколи не подорожували, але скоро мусіли злізати, коли кондукторка принесла постіль. Діти скоро поснули, але я ще довго дивилась крізь вікно. В Підволочиськах потяг задержався, підбираючи досить велике число посажирів, а звідтам через кілька хвилин почався дерев'яний тунель. З обох боків залізничого шляху насаджено дерева так густо, що абсолютно нічого поза ними не можна побачити. Ніч була місячна, але мене скоро втомила непроглядна дерев'яна стіна, що ставала щораз темнішою і я теж поклалась на лаву і заснула. Вранці, одначе, тепер вже зелений коридор продовжувався в безконечність Такого ізольованого шляху не бачила я ще ніде, хоч їздила поїздами по Европі, Австралії й Японії, усюди пересувається гарна чи менша гарна панорама, а тут видно тільки неплекані дерева. Чи аж так спустошено Україну, що треба ховати руїну за деревами? Мучило мене це питання. Нарешті зелений коридор скінчився. Ми в'їхали вже в місто, а через кільканадцять хвилин були вже на станції, де чекав нас автобус і, підібравши швидко привезений баґаж, завіз нас до готелю „Дніпро", на самому північному кінці Хрещатика, з головним входом від площі Ленінського комсомолу.

Ми дістали гарне приміщення з видом на площу, попри яку помалу пересувався автовий, автобусовий і трамвайний рух. Крізь вікно мої хлопці побачили фраґмент якоїсь металевої блискучої споруди і показали мені, питаючи, що це? Я, очевидно, не знала, тому ми вирішили йти туди і поглянути на диво. З огляду на те, що до обіду не було ніякої програми, ми, порозумівшись з провідницею, вийшли глянути на Київ. Ми хотіли купити мапу Києва, на жаль, не могли дістати української. Показували нам лише російські й англійські довідники і мапи. Невже ж питала я, в столиці України немає карти Києва, пояснювали: випродано. Випродано в готелі „Дніпро", і в „Каштані", і в кіосках. А може вже не друкують карт і довідників українською мовою? Ніхто не знає. Вкінці купили ми і довідник і мапу в англійській мові.

Пішли ми, отже, поглянути на металеве чудо. Це колосальний металевий лук — арка поставлений на славу „Великой отечественної войни 1941-1945".

Ще залишалась одна година до обіду, Ми розгорнули мапу і побачили, що зовсім недалеко стоїть славний пам'ятник Володимира Великого. Ми запитали старшої жінки, куди найближча дорога до пам'ятника Володимира. Вона вказала пальцем: „От, туда", але ми не розпізнали, чи була це українська мова чи російська мова, хоч зрозуміли і приємною алеєю піднялись скоро на Володимирівську гірку. Яка краса! Яка пречудова панорама! Мої внуки робили знімки, лазили аж на дерево, щоб побачити обличчя св. Володимира, що звернене до неба й можна схопити його лише з гелікоптера — казали. А я потішила їх, що пам'ятник збудований аж в 1853 році тому ікони св. Володимира, мабуть, краще віддзеркалюють його обличчя. Комусь виглядало б смішно, що можна молитися біля пам'ятника, але я молилася. І просила Володимира, щоб він, який вибрав релігію Христової любови, молив Господа, щоб послав правдиву християнську любов його нащадкам і в Україні, і в цілому світі.

Аж після обіду повезли нас на першу туру оглядин міста, та показали нам усі пам'ятники: спершу Леніна; Ватутіна, Перемоги, Сто тисяч жертвам у Бабиному Ярі, пам'ятник київського динамо та й інші, всі з патріотичними написами і пропаґандою, яку ґіди повторюють при кожному пам'ятнику теж саме. Потім показали нам гарний нововідновлений добор св. Андрія, побудований славним архітектом В. Растреллі в 1753 році разом з палатою Романових званою Маріїнською недалеко Андріївської церкви, що стала придворною і в 1755 році. В цей спосіб обдурюється туристів, що ніби царі жили в Києві, а лише в XIX столітті жили там губернатори, а навіть у цій палаті перебував найславніший російський генерал, М. Котузов і що нібито лише він сам переміг Наполеона без допомоги Англії й Австрії. От такими побрехеньками забавляють туристів. Щоб не слухати тих небилиць, я чемно запитала провідницю, чи не могли б ми подивитись на нутро собору. Вона сказала мені, що він ще в ремонті, а одна жінка туристка додала. „Цей собор уже два роки в ремонті, бо я тут кожного року до сестри приїжджаю". А тепер їдемо до Софії, там можна й нутро оглядати" — закінчила розмову ґіда.

Вкінці повезли нас до собору св. Софії, яку кожний з наших туристів мріяв хоч раз в житті побачити. Софійський собор — найцінніший скарб нашої столиці, побудований в 1037 році за старанням Ярослава Мудрого незнаним нам архітектором, надхненим Божою Премудрістю, на що вказує сама маєстатична структура великих, але пропорційних розмірів. Ця з п'яти навами катедра, довжиною 55 метрів, шириною 27 метрів і висотою центральної копули 29 метрів прикрашена вибагливими фресками, мозаїками, малюнками і надписями робить незвичайне враження на кожного туриста, й особливо прекрасна запрестільна стіна. (І)

Собор був не лише центром Христової науки, але також освіти і політики: Там містилася славна книгозбірня Ярослава, там відбувались всякі церемонії князів — вінчання, садження на престіл і похорони. Відбувались теж віча, загальні збори киян, ради князів і вирішувались усі важливі справи, там же схвалено Руську Правду (1054), що випередила на півстоліття англійську „Маґна Карта Лібертате" (1112).

Уперше собор св. Софії був пошкоджений татарським нападом у 1240 році але його знову відбудовано. Ґрунтовно перебудовано дах за ґетьманування Івана Мазепи. Його архітект Йосиф Старців додав до ориґінальних старих копул, яких було 13, ще шість нових копул в характеристичному для української архітектури стилю — грушковій формі; дах заховався аж до наших часів.

(Продовження буде)

ДОРОГІ БАТЬКИ! ЯКЩО БАЖАЄТЕ ЗВ'ЯЗАТИ СВОЇХ ДІТЕЙ З УКРАЇНСЬКОЮ ОРГАНІЗОВАНОЮ ГРОМАДОЮ, ТО ЗАБЕЗПЕЧІТЬ ЇХ В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ ДУЖЕ ДЕШЕВОЮ ГРАМОТОЮ В КЛЯСІ „ТР—65", ЗА ЯКУ ЗАПЛАТИТЕ ЛИШЕ ОДНУ ВКЛАДКУ — 75 ДОЛ., І ВАШІ ДІТИ БУДУТЬ ЗАБЕЗПЕЧЕНІ НА 1,000 ДОЛ. ДО 23-го РОКУ ЖИТТЯ. ПІСЛЯ 23-го РОКУ ЖИТТЯ ЦЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АВТОМАТИЧНО ЗРОСТАЄ ДО 5,000 ДОЛ.

Увага! *Увага!*
КОГОВЗ, АМСТЕРДАМ, ТРОЙ І ОКОЛИЦЯ!
В суботу, 6-го жовтня 1984 р., о год. 3-ій по пол.
в залі Українського Клюбу
при 402 25-та вул., WATERVLIET, N.Y.
відбудуться
ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів УНС
міст: **Трой, Амстердам, Гадсон, Коговз, Вотервліт і Пітсфілд, Масс.**
в яких розміщені Відділи:
13, 57, 88, 150, 191, 266, 476 і 477

До участи в Зборах запрошується усіх членів Окружної Управи, членів відділових управ, конвенційних делеґатів, а також членів УНСоюзу.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:
1. Відкриття
2. Перегляд-провірка організаційної праці Округи за останніх 9 місяців
3. Доповідь СТЕПАНА ГАВРИША, головного організатора УНС
4. Обговорення осінньої організаційної кампанії
5. Обговорення загальних союзових справ
6. Внески, запити і побажання
7. Закриття зборів

В зборах візьмуть участь
Степан Гавриш, головний організатор УНС
Володимир Квас, головний радний УНС

Закликаємо всі Відділи і їхні уряди та конвенційних делеґатів взяти участь у цих важливих зборах.

По нарадах відбудеться висвітлення фільму УНС
„ЗА СТЕРНОМ ДОЛІ"

Запрошуємо всіх громадян околиці, не лише секретарів і урядовців, прибути на висвітлення фільму. Всі громадяни Баффало і околиці повинні оглянути цей історичний фільм продукції СЛАВКА НОВИЦЬКОГО

ВСТУП НА ФІЛЬМ ВІЛЬНИЙ!

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ
ПАВЛО ШЕВЧУК, *голова* **ВАСИЛЬ ВАРШОНА,** *касир*
ІВАН ДУРБАК, ВАСИЛЬ КОЛОДІЙ — *секретарі*

Братство кол. Вояків 1-ої УД УНА
Станиця Ню Йорк
повідомляє все Українське Громадянство, що
дня 7-го жовтня 1984 р., о год. 2:30 по пол.
в залі Українського Народного Дому в Ню Йорку
140-142 Друга Авеню
відбудеться
СВЯТОЧНЕ ВІДЗНАЧЕННЯ
40-ЛІТТЯ БОЇВ ПІД БРОДАМИ

В програмі: Комбатантський Апель; промова — д-ра М. МАЛЕЦЬКОГО, голови Головної Управи Б-ва; вокальний ансамбль хору „ДУМКА" під проводом М. ЛЕВА; фотомонтаж — О. СЛУПЧИНСЬКИЙ.

О год. 1-ій по пол. в церкві св. ЮРА в Ню Йорку буде відслужена
ПАНАХИДА

Проситься всі молодечі та комбатантські організації взяти участь з прапорами.

УПРАВА СТАНИЦІ

КОНФЕРЕНЦІЯ у 40-РІЧЧЯ УГВР
відбудеться
в Науковому Т-ві ім. Шевченка в Ню Йорку
в суботу, 20-го жовтня 1984 р.

У програмі спогади членів-засновників УГВР

ВИСТАВКА ДОКУМЕНТІВ УГВР, УПА І ОУН
відбудеться
в Українському Спортовому Клюбі в Ню Йорку
від 14-го до 19-го жовтня 1984 р.

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНС
в Ню Гейвені, Конн.
повідомляє, що
в неділю, 7-го жовтня 1984 р., о год. 1-ій по пол.
в залі Українського Народного Дому
при 961 Ветерсфілд Авеню, ГАРТФОРД, Конн.
відбудуться
ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ ОКРУГИ

НА ПОРЯДКУ НАРАД:
1. Відкриття
2. Перегляд-провірка організаційної праці Округи за останні місяці цього року
3. Доповідь СТЕПАНА ГАВРИША — головного організатора УНС
4. Обговорення осінньої організаційної кампанії
5. Внески, запити та закриття зборів

У зборах обов'язково повинні взяти участь члени Окружної Управи, Секретарі та Відділові урядовці, як теж делеґати на 30-ту Конвенцію УНС наступних Відділів:

12, 23, 52, 54, 59, 67, 101, 138, 253, 254, 277, 350, 370, 387, 390, 414

У зборах візьме участь
Степан Гавриш, головний організатор УНС

За ОКРУЖНУ УПРАВУ:

проф. ІВАН ТЕЛЮК, *почесний голова* — **д-р МИХАЙЛО СНІГУРОВИЧ**, *голова*
ТАРАС СЛИВІНСЬКИЙ, *секретар* — **ВАСИЛЬ ДОБЧАНСЬКИЙ**, *касир*

ВТЕЧА ЧЕХО-СЛОВАЦЬКОЇ родини, яка намагалася нелегально перейти кордон до Австрії і там попросити право політичного азилю, закінчилась великою трагедією. Мама і дитина втопились в ріці при переході, муж пропав без вістей і може його навіть зловили комуністичні прикордонники, а двоє дітей залишились сиротами і тепер шукатимуть притулку у дитячих захоронках. Австрійський уряд покищо дав повну опіку дітям і розпочав слідство, як дійшло до такої страшної трагедії. Втопились 38-річна Вера Пенка і її 6-річна донечка Ярослава. Тіла 40-річного Владіміра Пенки не знайдено і тому зроблено висновок, що його могли зловити прикордонники. Врятувались 15-річна дівчинка Зденка, яка перенесла на австрійський бік на руках 3-річну сестричку.

Рядки з автобіографії

У цьому році минає 85 років з дня народження та 50 років з дня розстрілу московськими катами Григорія Косинки, одного із засновників і фундаторів новітньої української літератури.

Григорій Косинка

Щойно цього року оприлюднено автобіографію письменника, яку він написав у 1925 році. Справді ж це талановита автобіографічна новеля про юні роки. Ще один унікальний „документ" зберігається в рукописному відділі в УАНаук це ранній, а може й перший фотознімок, на звороті якого красується такий напис: „Лічность ізображонная на сєй карточки, єсть дєйствітєльно Грігорій Міхайовіч Стрєлєц, что удостовєряється". Далі підписи голови комітета, секретаря і печатка. 1. У.1919 р.

З таким „документом" Г. Косинка відвідував Київ. Саме в 1919 році в газеті „Боротьба" надруковано його перше оповідання „На буряки".

Автобіографія починається так: „Я з роду чумацького, але батькові моєму довелося вже чумакувати з торбою по наймах...". Батьки мали леши одну восьмину десятини землі. Родину утримували батьківські руки: влітку косарював на Херсонщині, а восени і взимку розвантажував пароплави та колов сиянам дрова; мати займалась шитвом.

Року 1889 17-го листопада (за ст. ст.) в селі Щербанівці, на Київщині, у Наталки і Михайла Стрильців народився майбутній письменник, якого назвали Григорієм.

Щоб подолати скруту, в 1908 році родина переїхала на Амур, про що згадується так: „Байкал, повноводна Зея, ліси несходимі, корейці, китайці, і хата наша березова...". Ця ідилія так журно вплинула на родину, що мати почала гірко плакати та примоляти: „Я буду в рідній стороні, говорила вона батькові, - старців водити та дітей годувати... Ти хочеш, мабуть, щоб нас тут, як мишей, хонгузи передавили. Ідьмо додому...". А батько: „Не плач, я сам день і ніч думаю про домівку... Хіба я ворог дітям своїм?" І повернулись додому, мов ті старці з убогого ярмарку.

Батько наймитував, а підліток Григорій влітку пас людям скот, ходив в економію полоти буряки, а взимку ходив до земської школи у сусіднє село Красне.

Після закінчення школи, в 1913 році, батько відвів Григорія до Трипольської волости. Низенько вклонився писареві й мовив: „Такой, ізвініте, мальчік розбітной, а дома бєдность...

Писар, посміхнувся в пишного вуса, зміряв мою куцу постать, а тоді зні чев'я сказав батькові: „Бєсплатно. Почєрк нужно виработать, образовать... Пріході завтра".

Згодом писар платив переписчикові 5 карбованців на місяць. Жити було важко і батько забрав сина та відвіз до Києва, де влаштував його на вулиці чистити взуття. Така праця принижувала гідність юнака. Дякуючи знайомим, влаштувався на працю в земство, що дало можливість відвідувати гімназійні курси та скласти іспит за шість клясів. В 1920 році він вступив у Київський інститут народної освіти, але на третьому курсі, через матеріяльну скруту, інститут залишив.

Автобіографія закінчується словами: „Мої учителі — Стефаник, Васильченко. Мрію написати колись бодай одну повість та десятків зо два оповідань, написати їх так, щоб авторові не соромно було говорити в імені української літератури...".

Сучасний поет Іван Вирган, аналізуючи творчість Косинки, підкреслив: „Гідний учень геніяльного Стефаника, Григорій Косинка так сильно, пристрасно й так художньо переконливо змалював у своїх оповіданнях життя і змагання за правду українського селянства двадцятих років, як мало хто з наших прозаїків і поетів, що писали про тогочасне село".

Московські чекісти знищили його (розстріляли) за прояв великого талану, за винятковy популярність серед читачів. Це був початок відкритого нищення українських культурних діячів, що триває і нині в додатку до русифікації

Ол. Зозуля

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашої Дорогої МАМИ І БАБЦІ
бл. п.
ГАЛИНИ БОЙКО
вдові по бл. п. д-рові ОСИПОВІ БОЙКО
буде відслужена
ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ
1-го жовтня 1984 року, о год. 8-ій ранком в катедрі св. Йосафата в Торонто, Канада

ПОДЯКА

Складаємо щиру подяку всім Приятелям та Родині за віддання останньої прислуги Покійній, за участь у Панахидах та похороні, за молитви і вислови співчуття.

Зокрема дякуємо Преосвященнішому Владиці Кир Ізидорові Борецькому, Всечеснішим Отцям: о. д-рові Р. Даниляковi, о. мґр-ові О. Ґошуляковi, о. В. Шараневичеві, о. К. Грицині за відслуження похоронних відправ.

Висловлюємо щиру подяку усім Тим, які зложили на Служби Божі, які надіслали квіти та зложили пожертви на добродійні цілі.

На СУСПІЛЬНУ СЛУЖБУ зложили:

по $100: О. Прокопишин (ам. дол.), Таня і Роман Мельники, Дана Бойко;
по $60: Р. Зазуля;
по $50: Ч. Робертсон, Богдан і Таня Онищуки, Анна Качмарська, Віра Качмарська і Юрій Маївський, Соня Марин і Нестор Макух;
по $30: Б. Мельник;
по 25: М. і С. Тушек, Віра і Ярослав Вергановські, О. Закидальська, Оля і Микола Зацухні, Ольга і Петро Кулиничі;
по $20: Роман та Ірена Вжесневські, Володимир Държко, Гурток „Червоні Мальви", Орест і Таня Джулинські, Ірка і Тарас Солтис, Б. Кальба, Орися Любінська, Петруся і Мірко Ковальські, Анна Лучка;
по $15: Ю. Бабій, В. Костецька, Марія Спольська, Х. Кальба, О. Максимів;
по $10: І. Мірецький, Р. Явмяк, І. Кривинюк, Дарія Темник, А. Держко, С. Буцик, Ксеня Стасів, М. Серотюк, Анна Вітюк, М. Бручковська, Х. Желтвай, А. Малецький, Марта Хичій, Ольга Федейко, Н. Закидальська;
по $5: Розалія Барабаш.

Разом: $1.175.00

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Дочки: ТАНЯ МЕЛЬНИК з родиною і ДАНА БОЙКО

В глибокому смутку повідомляємо, що дня 29-го вересня 1984 р., відійшла у Вічність
бл. п.
СОФІЯ ТАТАРИНСЬКА
з роду СТРУМІНСЬКА
вдова по священику, сотнику УГА о. Іванові.

ПАНАХИДА буде відправлена у похоронному заведенні **П. Яреми,** 129 E. 7th St., New York, N.Y., в понеділок, 1-го жовтня 1984 р., о год. 7-ій веч.

ПОХОРОН у вівторок, 2-го жовтня 1984 р., о год. 9-ій ранку до церкви св. Юра та на український православний цвинтар св. Андрія у Бавнд Бруку, Н. Дж.

БОГДАН СТРУМІНСЬКИЙ
АЛЕКСАНДРА МЕЛЬНИК
Ближча і дальша Родина в Америці та на рідних землях
Товаришки Праці
опікунка — ВАЛЯ

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що у вівторок, 25-го вересня 1984 року упокоївся в Бозі, після тяжкої недуги
наш Незабутній МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ І БРАТ
бл. п. інж.
РОМАН ВОРОБКЕВИЧ
уроджений у Торськім 1904 р. у священичій родині Воробкевичів і Мацілинських, довголітній суспільно-громадський діяч в Україні і в Дітройті. Покійний був довголітнім головою Т-ва „Самопоміч" і одним з основників Кредитівки „Самопоміч" і Т-ва Інженерів в Дітройті, як також членом багатьох інших організацій.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбулися в суботу, 29-го вересня 1984 р. з церкви Непорочного Зачаття ПДМ у Гемтремку, Миш. на цвинтар Мт Олівет.

Просимо про молитви за спокій душі Покійного.

Горем прибита Родина:

дружина — АЛЕКСАНДРА
дочка — ІРЕНА
син — ЛЕВ з дружиною ЕВГЕНІЄЮ
внуки:
МАРТА з мужем МИХАЙЛОМ
СОФІЯ з мужем МИХАЙЛОМ
ТАМАРА, ВОЛОДИМИР, БОГДАН і ЮРІЙ
брат — ЮЛІЯН з родиною в Україні
ближча та дальша Родина в Америці, Канаді, Англії і в Україні

Замість квітів, просимо складати датки на виховання українських священиків.

ОСІННІ МІСЯЦІ — ЦЕ ЧАС ІНТЕНСИВНОЇ СОЮЗОВОЇ ПРАЦІ. НЕ МОЖЕ БУТИ НІ ОДНОГО ВІДДІЛУ, ЯКИЙ НЕ ВИКОРИСТАВ БИ ЦИХ МІСЯЦІВ ДЛЯ ЗБІЛЬШЕННЯ СВОГО ВІДДІЛУ ТА СКРІПЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

НОВІ МЕЖІ ВІКУ ТА СУМ ПРИ ЗАБЕЗПЕЧУВАННІ БЕЗ ЛІКАРСЬКИХ ОГЛЯДИН

З 1-им січня 1983 р. ввійшли в силу нові межі віку та максимальні суми забезпечення, на які можна вносити аплікації без лікарських оглядин. Із цією зміною, апробованою рішенням Головного Екзекутивного Комітету, особи в доброму стані здоров'я можуть вносити аплікації на забезпечення без лікарських оглядин в ось таких межах сум забезпечення та віку:

$50,000 до віку 40 років
25,000 до віку 45 років
10,000 до віку 50 років
5,000 до віку 55 років
3,000 до віку 60 років
1,000 до віку 65 років

Сума забезпечення з лікарськими оглядинами не має обмежень, за вимком законних у деяких стейтах.

При забезпечуванні на суми $10,000 і вище УНСоюз користується інформаціями про аплікантів, одержаними від спеціяльної перевірочної установи, яка збирає такі інформації через своїх аґентів. Такі інформації засягатиме УНСоюз також про аплікантів у віці понад 60 років, коли вони будуть вносити аплікації на забезпечення на суми понад 3,000.

УКРАЇНСЬКІ ПЕНСІОНЕРИ!

Віримо, що небагато між Вами є таких, які одержуючи соціяльну пенсію, не потребували б додатково заробити на прожиток. Найкращу нагоду для такого заробітку дає

ПРАЦЯ ОРГАНІЗАТОРА Українського Народного Союзу

Цю працю можете виконувати вдень, чи вечорами, в будні, чи неділі й свята, коли почуваєтеся добре й маєте вільний час. Ваша винагорода — платня залежатиме від Вашого часу і успіхів. Тож спробуйте своїх сил і щастя. Якщо Ви раніше не продавали забезпечення — товару УНСоюзу, ми Вас вишколимо.

СКОРИСТАЙТЕ ІЗ ЦІЄЇ НАГОДИ БЕЗ НІЯКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ!

Кандидатів на організаторів просимо зголошуватися листовно або телефонічно.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
P O Box 17 A • 30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303
Tel.: (201) 451-2200

ПРИЙМЕМО НА ПРАЦЮ

IBM System 34, System 36 operator.

Досвід побажаний. Прийнятий на цю працю перейде вишкіл.
Зголошення:
Український Народний Союз
(201) 451-2200

ТІЛЬКИ 2 ЦЕНТИ ДЕННО

коштує
$5,000 — $10,000
забезпечення
АКЦИДЕНТОВОЮ ГРАМОТОЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Такі низькі вкладки для нових грамот Акцидентового Забезпечення, виданих після 1-го жовтня 1983 року, виносять:

$6.50 .... річно
$3.35 .... піврічно
$1.75 .... квартально
60 .... місячно

для всіх членів у віці 16 до 55 років.

ЗМІНА АДРЕСИ

До Адміністрації „Свободи"
30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

Прошу змінити мою адресу:

„Свободи" ☐ „Українського Тижневика" ☐ „Веселки" ☐

Моя СТАРА АДРЕСА була:

Число Відділу (якщо член УНС)
Ім'я і прізвище
Адреса

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище
Адреса

На зміну адреси проситься
ОБОВ'ЯЗКОВО ДОЛУЧИТИ $1.00.

Серцево...

(Продовження зі стор. 2)

сутність набряклого дефекту серця докладним досліденням пацієнта на підставі допиту, обсервації симптомів і вжитку стетоскопа.

Лікування

Найкраще лікування набряклого дефекту серця, це — запобігання різних серцево-судинних недуг. Для цього поручається дослідження праці серця під час фізичного напруження, ужиток відголосного електрокардіограму, ізотопні перевірки, катетеризування, ангіографія та інші досліди. Деяким пацієнтам пропонується хірургічне лікування, іншим приписується окрему дієту та ліки, щоб обнизити високе тиснення крови. Коли ж, не зважаючи на різні запобігавчі засоби-набряклий дефект серця наступає, лікується його спочатку фізичним і духовим відпочинком, обмеженням вжитку солі (натрію), застосовуванням сечогонних ліків, які допомагають організмові позбутись надмірної кількости води і солі (натрію) і тим самим зменшити навантаження серця. Щоб скріпити працю серцевого м'язня, вживається також лік, званий діґіталіс.

Останніми роками вживається нові ліки, які розширюють периферійні (окружні) б'ючки та жили і тим самим відпружують діяльність серця. Вроджені, чи набуті занедужання клапанів серця можна облегшити хірургічною їх заміною штучними заслінками. Іноді пропонується також т. зв. обхідну хірургію затканих вінцевих артерій серця.

У висновку треба ствердити, що перевантажений серцевий дефект у багатьох випадках можна попередити і здебільша успішно лікувати. Передумова, це — постійна лікарська опіка і докладне виконування приписів лікаря, що дозволить більшості пацієнтів вести повне, нормальне та активне життя.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

ЗВЕРНЕННЯ ДО УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ

УКРАЇНЦІ!

Підтримайте законопроєкт ч. 4459, що його внесли 60 конгресменів. Цей закон створить Комісію, оплачувану державними фондами, для дослідження причин і наслідків голокосту в Україні в 1932-33 роках.

Організація — Американці в Обороні Людських Прав в Україні (АОЛПУ) — започаткувала масову акцію листами до американських законодавців у цій справі. Включіться в це діло. Ваша фінансова, або активна участь необхідна.

Посилайте Ваші пожертви та звертайтеся за інформаціями до:

AMERICANS FOR HUMAN RIGHTS IN UKRAINE
43 Midland Place ■ Newark, N.J. 07106

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО НАШЕ СЛАВНЕ МИНУЛЕ!

Нарід, що не знає і не пам'ятає про своє минуле, не заслуговує на майбутнє!

Здвигнення пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашінґтоні 20 років тому належить до найславніших діл і досягнень Української Америки за 100 років її історії!

Ця славна історія документально описана в 138-сторінковій книжці

А. Драгана: „ШЕВЧЕНКО У ВАШІНҐТОНІ"

Книжка надрукована у Видавництві Українського Народного Союзу „Свобода" і має вісім розділів:

1) Відкриття пам'ятника,
2) Український День у столиці Америки,
3) Великої події славне завершення,
4) Шлях Шевченка до Вашінґтону,
5) Битва за Шевченка (з комуно-московською імперією),
6) Мова цифер (Звіт Контрольної Комісії із зібраних фондів на пам'ятник),
7) Шевченко й Американські Українці та
8) Будеш, Батьку, панувати!

Передмову до книжки про „Другу Статую Свободи" написав проф. д-р Ярослав Падох. Мистецьку обкладинку і заголовну сторінку оформив Богдан Титла.

Керуючись бажанням масового поширення цієї необхідної для кожного книжки, встановлено мінімальну ціну за неї в сумі тільки 6.00 долярів. Книжку можна замовити, виповняючи доданий до цього формуляр та висилаючи його, разом із належністю, на подану на формулярі адресу.

Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку

До Видавництва „Свобода"
"SVOBODA"
30 Montgomery Street
Jersey City, N. J 07302

Прохаю переслати мені ...... примірник ...... книжки А. Драгана: „ШЕВЧЕНКО У ВАШІНҐТОНІ"

Належність у сумі ...... дол. залучую чеком (поштовим переказом)
Належність платна пише в амер. долярах

Ім'я і прізвище ....

Вулиця .... місто ....

стейт .... зіп ковд ....

Вашінґтонський...

(Продовження зі стор. 2-ої)

в Вашінґтоні. Ліс рук піднявся, що свідчить про те, що навіть двадцять років часу не помогли ні в чому „ослабити" чи зменшити патріотизм наших поселенців до свого рідного — зокрема, якщо йдеться про такі питання „життя або смерти" нашого народу, як совєтський лінґвістичний геноцид та зловмисно створений голод в Україні. На друге питання д-ра Куропася — хто з присутніх ще не був навіть народженим двадцять років тому, то-там, то-тут також піднялося трохи рук, що безумовно є також дуже відрадним моментом.

В голосі іншого промовця — голови НТШ д-ра Ярослава Падоха—відчувалися нотки втоми чи пригнічення. Але в своїй промові цей 76-річний сеньйор української науки пригадав присутнім, що ще в 1964 році ніхто інший, як самі американські комишенери закликали були влаштовувати кожнорічні Шевченківські дні тут, біля пам'ятника. На жаль, більшість з нас, мабуть, вже забуло про цю вартісну пропозицію. Тому д-р Падох запропонував відновлення Комітету Побудови Пам'ятника Т. Шевченкові, як також знову застивізувати справу видання марки Шевченка, як це багато років тому висунув наш клівлендський мистець сл. п. Михайло Бабій, а недавно зробив це він, д-р Падох, від імени НТШ. Чи з цієї пропозиції щось вийде, чи, може, вона знову піде в забуття — про це покаже майбутнє.

При цій нагоді варто нагадати, що крім протестів чи відзначення пам'яті нашого пророка — Тараса Шевченка, подібного маштабу масове зібрання українців має ще й те значіння, що це, може єдина нагода, коли ми знову можемо стрінутися зі своїми приятелями чи знайомими, яких ми не бачили десятки років. Бо можна бодай час від часу на якихось сходинах чи з'їздах знову зустрічатися із давнім знайомим з того самого чи сусіднього стейту. Але коли може бути нагода побачитися з бажаною особою, яка мешкає від нас на віддаленні двох-трьох тисяч миль? Майже ніколи! А життя, як кажуть, таке коротке! І ось, „загальноукраїнський з'їзд українців", кажу так, приурочений якійсь важливій даті, є доброю розв'язкою для такої справи. Звичайно, не можна сподіватися, що в наступних роках на маніфестацію знову прибуде 12, 10 чи навіть 8 тисяч українців. Але як на наші обставини, зовсім не погано буде, коли прибуде 5,000 українців. І можна бути певним, прибудуть передусім ті, кому дорога українська справа, дорога пам'ять про Тараса Шевченка і дорога зустріч з незабутніми приятелями і друзями. При цій нагоді хочу коротко подати про одну з таких зустрічів.

Десь біля двох місяців тому автор цих рядків дістав листа від свого доброго приятеля з Ню Джерзі — нашого загальновідомого Мирона Сурмача, який писав, що він не знає, чи я з „того буду задоволений чи пригноблений". Чому — зрозуміло: він долучив вирізок з місцевої американської газети, в якій повідомлялося, що чотири совєтські вояки — в тому числі 20-ти річний українець Микола Мовчан, не бажаючи виконувати наказ совєтської влади бути в ролі катів афганського народу, перейшли на бік афганських партизанів і тепер прибули до ЗСА. Мовляв, якщо М. Мовчан є моїм родичем, то большевицька влада може за це помститися на моїх дальших родичах в Україні, і тому для мене така новина може бути пригноблюючою.

Негайно телефоном комунікуюся з відповідною організацією, яка заопікувалася новими втікачами. Сполучують мене телефоном з М. Мовчаном і я від нього довідуюся, що хоч він народився також недалеко від Житомира, проте нема підстави вважати, що ми є якимись бодай далекими родичами. Але той факт, що він є моїм близьким земляком, „однофамільцем" та ще й до того політичним дезертиром совєтської армії, викликав у нас обох бажання конче зустрічатися. Але як зустріти незнайому людину серед кількатисячної маси населення? Але зустрілися. За допомогою поради ред. Зенона Снилика, який, як і минулого року, стояв на підвищенні пам'ятника і до великого зошита старанно нотував події маніфестації, а також за допомогою Віри Ліщинецької з Клівленду, яка вже перед тим разом з своїм чоловіком Василем мали змогу раз бачитися з Миколою, ми швидко знайшли один одного. Про свій дуже ризиковний для його життя — перехід до афганістанських партизанів — Микола обіцяв написати пізніше.

Виступ теперішнього голови УККА Ігната Білинського на маніфестації був позитивним явищем не тільки завдяки його високопатріотичній промові, але і його особистій присутності. Бо коли поруч Мирона Куропася, Степана Процика, Ігоря Ґавдяка та інших ми тут бачимо також Ігната Білинського, Богдана Футея та Степана Куриласа, то це значить, що в організації вашінґтонського протесту на цей раз взяли активну участь всі наші партійні угрупування.

Нарешті, одно завваження щодо концерту, який відбувся того ж 16-го вересня в Кеннеді Центрі. Багато його учасників вважає, що в своїй програмі організатори концерту повинні подавати нові мистецькі речі. Також по можливості запросити до участи деяких нових артистів.

Вступайте в члени УНС

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ
у щоденнику „Свобода" та у "Ukrainian Weekly"

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА"

1 інч через одну шпальту —
за академії, посмертні згадки, розшуки, подяки .... $ 6.00

1 інч через одну шпальту —
за приватні концерти, бизнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.) $10.00

Оголошення на 8 шпальт, без огляду на їх зміст по .... $10.00 за кожний інч (1 інч х 8 шпальт)

Якщо до оголошення включається знімку — коштуватиме додатково:

Фоторепродукція на одну шпальту ---------- $ 8.00
Фоторепродукція на дві шпальти ---------- $10.00
Фоторепродукція на три шпальти ---------- $12.00

Оголошення на чергове число мусить вплинути до Адміністрації 2 дні перед появою числа.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ В АНГЛОМОВНОМУ ТИЖНЕВИКУ UKRAINIAN WEEKLY (НЕДІЛЬНЕ ВИДАННЯ)

1 інч через одну шпальту —
за академії, посмертні згадки, розшуки, подяки ---------- $ 6.00

1 інч через одну шпальту —
за праватні концерти, бизнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів, і т. д.) ---------- $10.00

Оголошення на чергове, недільне видання, мусить вплинути до Адміністрації до ПОНЕДІЛКА.

Телефонічно оголошень НЕ ПРИЙМАЄТЬСЯ, тільки у наглих випадках.

Посвідки заплачених рахунків за оголошення висилаємо тільки на спеціяльне прохання.

Увага! **НОВЕ ВИДАННЯ** *Увага!*

ІЛЮСТРОВАНА БІБЛІЯ ДЛЯ МОЛОДИХ

Старий і Новий Завіти

УНІКАЛЬНА КНИГА МАЄ:
Розмір: 10 x 7½. Стор.: 520. Тверда обгортка. Мапи. Кольорові ілюстрації. Ціна: 20.00 дол.
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку.

ЗАМОВЛЯТИ:
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Увага! **Увага!**

ІЗ НОВИХ ВИДАНЬ МОЖНА ВЖЕ ЗАМОВЛЯТИ В КНИГАРНІ ПРИ СВОБОДІ

РОЗДУМИ НА СХИЛКУ ЖИТТЯ

СПОГАДИ
автора **Левка Лукасевича**

Книжка у твердій полотняній обгортці. 342 сторінки.
Ціна $22.00 з пересилкою.
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку.

ЗАМОВЛЯТИ:
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Дайте Вашій дитині нагоду пізнати й полюбити українську мову

при допомозі цікавих і барвистих сторінок „ВЕСЕЛКИ"

Передплатіть вже сьогодні Вашим дітям або внукам найкращий дитячий журнал у вільному світі — „Веселку", висилаючи чек на 8 долярів на адресу:

"SVOBODA"
30 Montgomery St., Jersey City, N.J 07302
(для членів УНСоюзу — однорічна передплата є 5 дол.)
Просимо тут виповнити, відтяти і вислати

Ім'я і прізвище
Адреса
число будинку й назва вулиці
Місто
Стейт і „зіп-код"
Долучую чек з передплатою на один рік
Долучую чек з передплатою на два роки

Володимир Барагура

МЕЧ і КНИГА

Історичні оповідання для молоді.
Ілюстрації **П. Андрусева і М. Михалевича.**
Ціна 7.00 дол. з портом.
Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку

SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

HELP WANTED

Ми можемо дати дім для жінки або мужчини, які можуть **ДОПОМОГТИ І ЗАОПІКУВАТИСЯ** старшим українсько-американським подружжям. Вони не є хворі, але потребують допомоги. Немає тяжкої домашньої праці або прання. **Власна кімната і TV, харчування і** платня. Прошу тел. **(201) 963-6117** і запишіть повідомлення.

• BUSINESS SERVICE •

До українських читачів!
В українській дільниці Мангетену відкрився

CAR & LIMO SERVICE

Спеціяльна ціна їзди на летовища. LAG — $11.00, JFK — $17.00, NIA — $21.00. Говоримо по-українськи.

Тел.: (212) 598-4233

HELP WANTED

ПОТРІБНІ ШОФЕРИ
зі своїми авто-машинами до праці в busy car service.
Дзвонити: (212) 598-4676

• FUNERAL DIRECTORS •

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568